

't Buitenblad

NIEUWSBRIEF VAN VERENIGING LANDSCHAPSBEHEER VLEUTEN - DE MEERN

Nr. 4 juli/augustus 2013 | jaar 2

Beste knotter,

Het zomernummer van de 2^e jaargang telt 10 bladzijden met een gevarieerde inhoud...

- wat we in een berm kunnen tegenkomen, lees je hiernaast.
- Truusje heeft een leuk verslag gemaakt van de voorjaarsexcursie.
- er is de laatste maanden weer veel gebeurd en dat kun je lezen op blz. 3 en 4.
- Krijn schrijft van zich af op blz. 4, 5 en 6 in de rubriek De Boomstam.
- zeer veel weken heeft ze op de Buitenplaats doorgebracht om haar rapport rond te krijgen; Ninja was als stagiaire soms dag en nacht in ons onderkomen. Een weergave van haar werkzaamheden lees je op blz. 6.
- Ad van Nuenen heeft wellicht een trend gezet met zijn aanrader wat betreft het doorbrengen van een vakantie.
- Reint heeft dit keer geen netelige kwestie, maar een distelige als onderwerp in zijn column.
- Dries gaat uitgebreid in op bestuurszaken, vergaderingen enz. enz. Lees daar over in de rubriek "Binnenste buiten..."

Vrijwel al het hout, dat in het afgelopen winterseizoen is gezaagd, is intussen uit het veld opgehaald. Er resten nog een paar kuubjes els.

De houtverkoop verloopt zeer voorspoedig en relaxt. Zeer waarschijnlijk krijgen we binnenkort (uit Amelisweerd) nog zeer zwaar beukenhout.

Tevens moet er nog een zware wilg uit de slotgracht van de Hamtoren verwijderd worden.

Bijdragen aan 't Buitenblad zijn zeer welkom. Artikelen, interviews, foto's, een verslag.....

Graag voor half september via aartr006@planet.nl

Aandacht voor:

De aardaker (*Lathyrus tuberosus*)

Vorig jaar augustus kwamen we dit plantje tegen bij het werk aan de bermen van de Joostenlaan. In dit Buitenblad meer aandacht voor dit fraaie plantje.....

Aardaker is een middelhoge tot hoge overblijvende klimplant, die omstreeks het begin van de zomer met helderrode tot roze bloemen bloeit. Die bloemen ruiken lekker.

De bladeren hebben ranken, de stengels zijn windend. De plant vermeerderd zich d.m.v. ondergrondse uitlopers. Waar deze zich vertakken, vormen ze wortels, waarvan de wortelhals opzwelt tot een knolletje. Dit dient voor opslag van reservevoedsel en voor vegetatieve vermeerdering.

In 3 of 4 jaar kan het zo groot als een hazelnoot of kastanje worden. De knollen werden vroeger gegeten en wellicht is de aardaker in een grijs verleden als voedselplant door de mens uit het oosten meegenomen.

In Noord-India dient de plant nu nog als hongerrantsoen wat tot chronische vergiftigingsverschijnselen aanleiding kan geven (lathyrisme).

Blijkens opgaven in kruidboeken groeide de plant in de 16e eeuw in West-Nederland veelvuldig in het wild.

Aardaker is een plant van zonnige plaatsen op vocht- en kalkhoudende grond, voornamelijk klei en löss, maar ook wel kalkrijk zand. Als één van de weinige zoomplanten heeft hij zich hier en daar ingraanakkerranden gehandhaafd. Dankzij zijn knollen overleeft hij het ploegen; zware bemesting verdraagt hij echter niet.

vervolg ► blz.2

De aardaker staat tegenwoordig veel meer in wegbermen. Hij houdt alleen goed stand op plaatsen waar regelmatig wordt gemaaid.

Planten waarmee aardaker vaak samen groeit, zijn dauwbraam, akkerwinde, Jacobskruiskruid, wilde marjolein, pastinaak, heeblaadjes, vogelwikke en veldlathyrus.

Wat het beheer betreft: na mei mag niet meer gemaaid worden, anders hebben de planten niet meer de tijd om in bloei te komen. Na de zaadrijping kan weer gemaaid worden.

De aardaker is **beschermd**.

Bron: De Nederlandse ecologische flora- Weeda, Westra....

Excursie 2013

Wat een prachtige dag was het, zaterdag 25 mei.

Na een lange periode van regen, regen en nog eens regen, bleken wij van Landschap Vleuten de Meern opens alle weergoden mee te hebben...

Bij aantreden bij het Veenmuseum in Ronde Venen, hadden we zon, wind en wolken, precies zoals de turfstekers het waarschijnlijk ook heel vaak hebben meegemaakt. Alleen moesten zij veelal onder erbarmelijke omstandigheden het moerassig laagveen in om hun waarschijnlijk 12-urige werkdag te beginnen.

De enorme houten broodtrommels, waar veel brood en spek in zat toentertijd getuigden nog van een tijd waarin harde fysiek arbeid heel normaal was. Kom daar nog maar eens om. Wij van het Landschapsbeheer gaan soms al aan de koffie voordat er ook maar een zaag de boom in geweest is.....

Ad van Nederpelt heette iedereen welkom en Frits Broekman gaf een rondleiding door het veenmuseum.

Voor diegenen die niet mee zijn geweest, maar wel heel graag willen weten wat turf nu precies is: uit wikipedia...

Turf is gedroogd veen dat als brandstof kan worden gebruikt.

Het gebruik van veen als brandstof is erg oud. De Romein Plinius de Oudere beschreef in Naturalis Historia dat de Chauken van modder ballen draaiden en die als brandstof gebruikten. Toen in de middeleeuwen de bevolking bleef groeien en het hout steeds schaarser werd, kwam turf op grote schaal als brandstof in gebruik. Niet alleen voor huisgebruik, maar ook door de ambachtslieden en bij industriële activiteiten. In de moerassige veengebieden hadden afgestorven planten na honderden jaren een metersdikke veenlaag gevormd die men kon wegsteken of kon opbaggeren om het vervolgens te drogen te leggen op legakkers. De turf werd daarna met platbodemschepen, deels langs speciaal aangelegde kanalen, naar de gebruikers gevaren. Turf afkomstig uit hoogveen was in het algemeen van betere kwaliteit dan turf uit laagveen.

De excursie in het Veenmuseum was leerzaam en gezellig, compleet met koffie en appeltaart. De aansluitende lunch bestond overigens uit -heerlijke soep, broodjes en drankjes.

Daarna zijn we met twee boten de Vinkeveenseplassen op geweest.

Mooi gebied, veel water (namelijk daar waar het veen ooit is afgegraven), groen en mooie huizen van soms erg rijke mensen.

Voor gewone stervelingen dus een echt 'schoolreisje'.

vervolg ► blz.3

Klap op de vuurpijl was de groeten- planten- en fruitveiling, die gesimuleerd werd.

Met een heuse 'veilingmeester', een 'opsteker' en een 'secretaris'.

Veel mensen zijn tevreden naar huis gegaan met de aankoop van een 'geveilde' krop sla, komkommer of bos bloemen.

Kortom... een super- geslaagde dag, het filmpje staat al op onze website.

Foto's en tekst

Truusje v.d. Linden

Van de werkvloer

Donderdag 16 mei was een miezerige dag. Eerst werd er wat gemaaid op het talud nabij de boasakker in de Buitenhof en wat mosterdzaad gezaaid in de bosakker; daarna werd er zo'n 14 kuub hout (els, es, meidoorn) uit Bijleveld gehaald. Maar 5 leden waren present.

De dagen erna gaven een betere opkomst met resp. 8 en 10 mensen. Op de vrijdag werd nog door 2 man gemaaid bij de bosakker, de rest hield zich bezig met zaag- en kloofwerk. Zaterdags werd er bovendien nog hout uitgevent.

Omdat de te zagen en kloven houtvoorraad aardig aan het minderen was, werd op 23 mei besloten de houtstammetjes els, es, meidoorn, iep en hazelaar (ca 7 kuub) uit het land van Cromwijk (Linschoten) op te halen. Een tiental puberende pinken liep af en toe het viertal steunende stammen-sjuowers danig in de weg. Met soms een verfrissende (hagel)bui bleef de gevoelstemperatuur echter wel binnen de perken.

Totaal waren op deze dag 8 mensen en 10 koeien voor het landschap in de weer.

Vrijdags was er weer gehakdag voor 7 actievelingen.

Op zaterdag 25 mei werd de jaarlijkse excursie gehouden naar het museum De Ronde Venen in Vinkeveen. Het verslag daarvan heb je kunnen lezen op blz.2.

Sjaak en Tom aan 't afhooien en Ruud aan 't maaien.

Foto's: Hans van Aartrijk

Daar de voorraad wilg slonk, werd de dag erna (vrijdag), na overleg met de eigenaar de heer Jansen, zo'n 3½ kuub wilg achter uit het land aan de Mastwijkerdijk tussen de reuzebereklaauw gevist.

Totaal waren er op deze zonnige dag 7 sjuowers in het veld.

Rucker beweest weer goede diensten.

De eerste dag van juni werd er met zijn zessen gezaagd, gekloofd en hout uitgereden.

Donderdag 6 juni stonden er weer gerepareerde maaimachines klaar, zodat de bermen tegenover de Buitenplaats afgemaaid konden worden. Ook werden er op de Kievit drie kleine stukjes hooiland afgehooid.

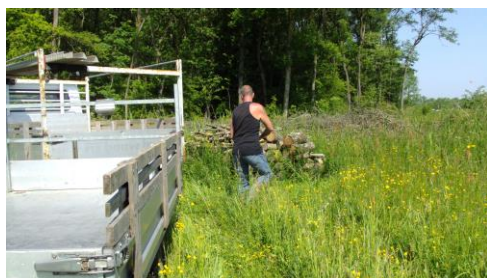

Foto: Hans van Aartrijk

Opvallend deze week was de geringe opkomst van leden.

Op de donderdag 6, op de vrijdag 5 en op zaterdag 6 !

Na het afhooiwerk van de bermen bij de Buitenplaats, werd er naar Bijleveld gereden om hout op te halen. Het gras daar was intussen behoorlijk gegroeid, zodat er eerst met de zeis wat ruimte gemaakt moest worden om zicht te krijgen op de houtstapels.

Ook op de zaterdag werd hout uit Bijleveld gehaald, nadat er eerst 2 houtritten waren uitgevoerd. Totaal werd er deze week zo'n 11 kuub hout uit het veld weggehaald.

Het laatste hout (ca 8 kuub) werd op donderdag 13 juni uit Bijleveld opgehaald. Daarnaast werd er verder hout gezaagd en gekloofd. Acht vrijwilligers waren op deze dag aanwezig.

Reint en Koos hadden op de dinsdag reeds de berm van het Dijkgraafpad nabij de Kievit gemaaid, zodat op de vrijdag het redelijk droge maaisel met zijn elven (jawel!) afgevoerd kon worden naar de Groenendaal. Dat vele handen het werk licht maakten, bleek wel uit het feit dat al voor het middaguur de harken en vorken opgeborgen konden worden. 's Middags werd er uiteraard nog enthousiast gezaagd, gekloofd en hout geladen voor de houtrit van zaterdag.

foto: Hans van Aartrijk

Op dinsdag 18 juni maaide Koos onder redelijk tropische condities het essenlaantje nabij de Hamtoren. Om een onvrijwillig bad (zoals in vorig seizoen) te vermijden, bleef hij angstvallig de waterkant in de gaten te houden. Na verluud verliep het werk "als een speer".

waterkant ! ▶▶

Op de donderdag werd het maaisel op rillen gelegd, daarna werd er nog fanatiek gezaagd en gekloofd. Een heel redelijke opkomst : 9 ! Met een nieuw gezicht: Faik, welkom !

foto: Jan Kleymans

Vrijdag 21 juni was een natte dag; ondanks de weersomstandigheden werd in recordtempo met zijn vijven het maaisel in het laantje bij de Hamtoren verwerkt. Verder werd er nog gesleuteld en vergaderd op de Buitenplaats en hout geladen voor de klanten van de zaterdag.

In de rubriek **De Boomstam** wordt een (aspirant)lid uitgenodigd te verhalen wat de beweegredenen zijn een deel van de vrije tijd in te zetten voor het landschapsbeheer.....

Foto: Hans van Aartrijk

In deze nieuwsbrief verhaalt Krijn Stuijvenberg

◀◀ zie hier Krijn in nog "schone" conditie

Zonder natuur geen leven

Mijn bridgepartner Theo Wolters heeft mij het stokje doorgegeven om een stukje te schrijven.

Wie ik ben dat weet ik af en toe zelf niet. Mijn echtgenote meent mij op diverse momenten op dingen te moeten wijzen, waarvan ik denkwie ben ik dat ik dat niet wist of niet doe.

Maar misschien ga ik mij een beetje beter leren kennen door dit stukje en begrijpt mijn vrouw mij beter als ik weer onder het zaagsel en de modder thuiskom.

Als je jong bent wil je piloot, brandweerman, minister president of astronaut worden. Mijn ouders zagen die ambities niet zitten. Het waren "gewone bijzondere" mensen die heel dicht bij de natuur stonden en dat aan mij via hun genen hebben doorgegeven; blijf je zelf, doe gewoon, ben er voor anderen, geniet van de natuur, de oervorm van ons bestaan, want zonder dat kunnen wij leven.

Ik wilde dan ook iedere dag, ieder moment van het leven, van de natuur genieten. En ik had geluk. Ik werd geboren op een boerderij. Zo'n typisch jaren 50, 60- boerderij. Een zgn. zelfredzaam boerderij. Wij hadden kersen, appels, peren, aardappels, (suiker)bieten, tarwe, haver, gerst, rogge, varkens, koeien, schapen, kippen enz. En een heel grote groentetuin, want mijn vader en zijn broer ontmoeten 2 zusters uit een ander dorp. Trouwden op dezelfde dag, en besloten met z'n allen op de boerderij te gaan wonen en het werk gezamenlijk te gaan doen, met de afspraak als er bij beide kinderen werden geboren, één van hen de boerderij zou verlaten. En de één kreeg 3 kinderen, de ander geen. Dus bleven zij bij elkaar, en had ik twee vaders en twee moeders.

vervolg ▶ blz.5

Mijn jeugd was in een woord; fantastisch, niet alleen door die 4 ouders, maar vooral wat de boerderij, nee vooral wat de natuur mij bood. Kievitseieren zoeken, strikken zetten in de meidoornhaag, mei fluitjes maken en in de sloot strikken voor de snoeken, schakels voor de palingen, hooien met oppers en ruiters, koren met de hand maaien, binden en op schoven zetten, bieten koppen snellen, paardrijden, je eigen kalf opfokken, enz.

Hoogtepunt ieder jaar was weer het dorsen van het koren. De dorsmachine met een grote tractor (met een lange riem) dorste het koren dat in de hooiberg lag. Naast het koren (voor de molenaar) maakte de persmachine grote balen stro. Die gingen boven de deel op de zolder, waar wij later een heel gangenstelsel van strobalen van maakte.

Voor de honden en katten was het ook de dag van hun leven. Hoe dichterbij men bij de grond kwam hoe gekker zij werden. Want onderin stikte het van de muizen.

De appels konden nog niet gekoeld worden. Men legde na het plukken heel veel stro (ja van het dorsen) op de grond; stapelde de appels in de vorm van een delta, stro er op en daarna grond. Na het openen bleek altijd de onderste appels aangevreten door de muizen.

Niets werd destijds weggegooid. Bij het slachten werd alles (behalve de botten en de hoeven) gebruikt, voor b.v. hoofdkaas, balkenbrij, (bloed)worst, zure zult. De worst hing boven het fornuis (te drogen) en de hammen hingen op zolder. Dus uit school stiekum naar de zolder, die ook bezaaid lag met walnoten.

Zelfs de gesnoeide takken van de bomen werd als aanmaak hout gebruikt om de kachel aan te maken. Het water van het toilet ging via een septictank naar de sloot. Je billen veegde je af met repen krantenpapier. Gier en mest op het land en in de tuin, etc. Kunstmest was vrij nieuw.

Maar er was geen plaats op de boerderij voor mij. Volgens een oude traditie neemt de oudste zoon de boerderij over en zulks geschiedde.

Ik mocht van mijn ouders studeren en ben administratieve dingen gaan doen, eerst in Tiel en later in Maarssen. Wonen: na 2 jaar Maarssen-Dorp, 10 jaar Maarssenbroek (pionier), 27 jaar De Meern, nu 2 jaar in Vleuterweide (winkelcentrum).

Maar de genen die je van je ouders meekrijgt gaan niet weg. En zo heb ik dat ook weer doorgegeven aan mijn 2 kinderen. En ik ben bezig dat nu ook te doen aan mijn 2 kleinkinderen, want ouders hebben tegenwoordig weinig tijd daarvoor.

Door mijn vrijwilligerswerk bij de FNV belastingdienst kwam ik in aanraking met Miek. Zij enthousiasmeerde mij om eens bij Landschapsbeheer te komen kijken. Na mijn vervroegde pensionering heb ik dat gedaan.

Als de dag van gisteren weet ik nog de eerste dag bij Landschapsbeheer. Het was aan de achterkant van de Kievit bij de A12. Opslag moest verwijderd worden. Frans was mijn leermeester. Ik vond het allemaal een beetje overdreven die regels hoe je het moest doen. Maar daar kwam ik snel achter. De takken moesten op de wagen en Frans had mij verteld, hoe. Eigenwijs als ik was deed ik dat (natuurlijk) op mijn manier. Na een nette vermaning van zijn kant, ging ik toch door. Daarom moest ik mee naar de stortplaats en vroeg hij mij het hout te lossen. Maar alles lag door elkaar en het duurde wel 20 minuten voor wij los waren. Jochie, zei hij, de volgende vracht laad je zoals ik gezegd heb. Weer moest ik mee om te lossen. Er werden drie gaffels aan de zijkant tegen de takken gezet en hup de zaak was gelost.

Later heb ik beter naar hem geluisterd en vooral geleerd dat vele van die dingen goed zijn voor je veiligheid, efficiëntie, kwaliteit (van werken).

De eerste drie jaar heb ik heel veel werkzaamheden kunnen doen. Op plaatsen geweest waarvan ik het bestaan niet wist, zulke mooie stukjes natuur gezien. Favoriet daarbij vind ik het knotten. De boom in en rondom "schillen". Branden en zonnig weer is altijd leuk, maar één keer moesten wij de werkzaamheden staken omdat de keet door de wind zo te keer ging, dat het onverantwoord was verder te werken of in de keet te blijven

Helaas werd mijn vrouw voor de derde keer ziek en moesten wij uiteindelijk verhuizen naar een appartement. Sinds kort heb ik de draad weer opgepakt en probeer naast mijn andere vrijwilligerswerk (gids Geldmuseum, gids Kasteel De Haar, Belastingservice FNV, Administratie 55 + Cumulus, begeleiding 5 oudere mensen op administratief gebied, oppassen kleinkinderen, en bewindvoerder) weer actiever te worden, hoewel ik merk dat de jaren (fysiek) gaan tellen.

Door mijn enthousiasme heb ik mijn bridgepartner Theo kunnen overhalen om ook te komen en hij bracht meteen Henk, zijn vriend, mee.

vervolg ► blz.6

Ik wist dat Theo een begenadigd prater is, maar dat hij als een wild beest in de natuur tekeer kan gaan, dat wist ik niet, het liefst gaat hij tot 17:00 uur door. Dat verwacht je toch niet van een juwelier.

Vind ik mijn vrijwilligerswerk leuk bij Landschapsbeheer, aan de ene kant wel gelet op de variatie aan collega's, en het werken in en met de natuur, maar aan de kant als ik van boven tot onder het zaagsel en de modder thuiskom, is het maar goed dat het huwelijk inmiddels 41 jaar stand houdt.

Maar de genen blijven in mij iedere keer weer naar boven komen, dusprobeer ik af en toe te genieten **wat het leven met de natuur biedt.**

Ik wil het stokje graag doorgeven aan Frans van Doorn. Een begenadigd prater en moppenverteller, dus ik verwacht een bijzonder stukje van hem.

Gr. Krijn

Beste lezer,

Graag wil ik mij nog even voorstellen voor deze of gene die mij nog niet kennen. Mijn naam is Ninja Blok, ik ben 26 jaar oud en 4de jaars milieukundestudent aan het Van Hall Larenstein te Leeuwarden. Ik ben geboren en getogen in Assen, waar ik 23 jaar heb gewoond. Daar ben ik opgegroeid in een gezin met 2 broers en 2 zussen.

In 2006 mocht ik mijn HAVO diploma komen ophalen en het jaar erna begon ik dan met de PABO wat helaas na een jaar eindigde in een behoorlijke teleurstelling. De 2 jaren die daarop volgden heb ik eens goed nagedacht over wat ik nou echt wilde. En na 1 bezoek op de open dag van het Van Hall werd dat eigenlijk direct duidelijk voor me.

foto: Hans van Aartrijk

Naast de studie houd ik mij graag bezig met sloeproeien, een passie die de afgelopen jaren zich steeds verder heeft ontwikkeld. Momenteel roei ik bij de roeiploeg van de Hogeschool Utrecht aan de Nieuwe kade. Verder stap ik graag op de fiets en wandel de vrije natuur door.

Over mijn opleiding en stage

De afstudeerrichting, die ik volg is Natuur en Milieu. Sinds eind maart ben ik als stagiaire aangenomen en per direct begonnen bij het Landschapsbeheer Vleuten-de Meern.

Tabe Tietema had namelijk mijn motivatiebrief onderschept, welke bij voorbaat gericht was aan het Milieucentrum Utrecht. Hij zag een kans voor mij om een onderzoeksproject op te starten en te begeleiden bij jullie Vereniging. Samen hebben we de opdracht als volgt geformuleerd:

'Een inventarisatie van de ecologische nulsituatie in de Buitenhof, Leidsche Rijn, te Utrecht'.

een ecologische 0-situatie ►►

foto: Hans van Aartrijk

Nadat we de opdracht omschrijving hadden uitgewerkt, ben ik gestart met het schrijven van een plan van aanpak. En dat viel helaas niet mee.

Een ecologische status omvat namelijk het geheel van alle natuurlijke processen en factoren in een gebied. Alle planten en dieren moeten in kaart worden gebracht. Echter speelt de bodemsamenstelling en de waterkwaliteit een grote factor in de aanwezigheid en ontwikkeling van natuur. Ik moest dus een gebiedsgericht plan opstellen, en de omvang van het onderzoek zoveel mogelijk afkaderen. Veldwerk kost ontzettend veel tijd. Tijd die je niet altijd hebt. In mijn geval een periode van in totaal 20 weken om een rapport af te leveren met een zo duidelijk mogelijk en bruikbaar resultaat. Het rapport presenteert dus een weergave van de ecologische situatie zoals deze nu is in de Buitenhof. Waarmee door middel van monitoring, de ontwikkeling en mogelijke trends over enkele jaren kunnen worden waargenomen.

Persoonlijke waarden van de stage

Voor mij is deze stage een fantastische kans om me te specialiseren en te verdiepen. Maar ook om voor mezelf uit te zoeken welke richting ik precies uit wil in het ecologisch vakgebied. Ik moet zeggen, dat tot nu toe, bijna alles waar ik mij mee bezig heb gehouden ontzettend heeft gefascineerd en geenthousiasmeerd. Dat is voor mij toch wel de bevestiging waar ik op had gehoopt. En een geweldige ervaring welke hopelijk de basis biedt voor leerzame en boeiende arbeidstoekomst. De natuur is zoiets waardevols waar we ons levenslang gezamenlijk voor moeten blijven inzetten!

Verder..

Het rapport moet ik op vrijdag 26 juli afronden en tevens inleveren. Uiteraard zal ik een kopie ter inzage

voor alle leden klaar leggen op de buitenplaats. Er zal nog in overleg een datum worden vastgesteld voor mijn eindpresentatie. Dan is er voor iedereen ook de gelegenheid om vragen te stellen over mijn onderzoek.

Hartelijk dank voor uw aandacht en wellicht tot ziens!

Het landschap van Tsjechië

Eind mei begin juni bezochten wij Tsjechië en waren opnieuw onder de indruk van het prachtige landschap. We zaten in het plaatje Pluzná, een gehucht 70 km ten noord-westen van Praag. Het zacht glooiende gebied geeft uitzicht op een lappendeken van akkergewassen. Onder andere diverse graansoorten, koolzaad, koolplanten en mais. Grasland hebben we niet gezien.

De percelen zijn relatief groot, maar worden doorsneden door landwegen met bomenrijen. Dicht bij de dorpen zijn dit vaak fruitbomen van 50-60 jaar oud. Zo kwamen we onder andere tegen: appel, peer, kers, pruim, walnoot, perzik en tamme kastanje. Elders zie je een grote diversiteit aan loofbomen langs de wegen. Grillig gevormde bloeiende acacia, beuk, eik, populier, berk, linde, wilg, els, es (met taksterfte) en diverse acersoorten. Allen duidelijk van respectabele leeftijd.

Het gebied kent een vulkanische oorsprong, wat zichtbaar is door de plots opdoemende "puisten". Vaak staan hier kastelen en ruïnes op. De zware elektriciteitsmasten doen afbreuk aan het uitzicht, hoewel hier onder vaak een forse bossage staat.

Ook storend zijn de oude vervallen kolchozes: oude, enorme landbouwstaatsbedrijven. Sommige zijn nog in bedrijf, ook door particulieren. Hier en daar zijn grote percelen met zonnecellen geplaatst.

Op de hoogvlakten word je verrast door prachtige meertjes en moerasgebieden. Tot begin juni was het in Tsjechië extreem koud. nachttemperaturen van 6 graden en dagtemperaturen niet boven de 10 tot 12 graden. Normaal zijn temperaturen van 22 tot 25 graden. De natuur liep dan ook 4 à 6 weken achter. In de bermen was naast een verdwalde klaproos, korenbloem en koolzaadplant alleen gras zichtbaar.

De fruitbomen langs de wegen hadden nauwelijks zetting. Van beheer is geen sprake. Op sommige plaatsen wordt een enkele boom vervangen. Snoeien doet men niet.

Tsjechië is rijk aan delfstoffen, dus veel mijnbouw en zware industrie. In de ANWB gids van 1992 wordt gewag gemaakt van een enorme bodem- en luchtverontreiniging. Wij hebben hier niets van gemerkt. Misschien draagt het moderne wagenpark hiertoe bij. Oude auto's moet je zoeken.

Voor de doorsnee Tsjech komt de auto op de eerste plaats; huizen duidelijk niet. In de dorpen staan mooi opgeknapte huizen naast vervallen, maar wel bewoonde huizen. Kleine flats worden vaak bewoond door drie gezinnen. In de steden worden vele panden prachtig gerenoveerd, o.a. met Europese subsidies.

Een zeer bijzonder gebied is Český Raj (het Boheems Paradijs).

Dit vulkanisch gebied is pas rond 1800 ontdekt, nadat enorme bosbranden het toegankelijk maakte.

Nu is het uitgeroepen tot natuurmonument (Unesco).

De honderden hoge, spitse rotsen tarten elke verbeelding.

Via kruip- en sluipdoorpaden kan men dit gebied verkennen.

Verder kent Tsjechië vele nationale parken; wandelpaden zijn daar goed aangegeven.

Oude bossen bestaan vaak uit loofbomen, maar ook gemengde bossen komen voor.
De dennen- en sparrenbossen lijken van recentere datum. Ze zijn zeer dicht aangeplant.
Het hout dat vrijkomt bij het dunnen, wordt gebruikt als brandstof.

De stad Praag hebben we maar enkele uren aangedaan. Een later gepland bezoek was onmogelijk door de overmatige regenval en wateroverlast.

Voor ons is Tsjechië een aanrader.

Een verslag met foto's van
Ad van Nuenen

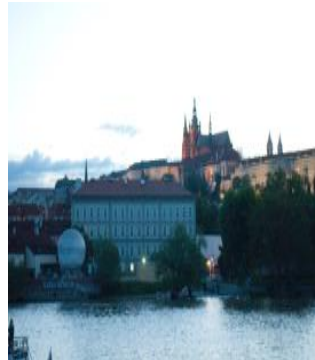

Foto: Hans van Aartrijk

In de rubriek **Reint vertelt.....** vertelt Reint over het hoe en waarom. In deze nieuwsbrief gaat het over distels in de bosakker, gelegen in de Buitenhof.

Het plan was om mijn verhaal over de organisatie van het natuur-groenbeheer af te maken. Het lijkt mij goed om dit uit te stellen om twee redenen:

- 1- in het natuurbeleid verandert er momenteel zowel op Europees, als op landelijk en provinciaal niveau zo veel, dat voor ons kansen en randvoorwaarden (subsidiëring b.v.) sterk zullen veranderen;
- 2- omdat ons bestuur zich gestort heeft op een "visie op groen" wat in z'n uitwerking voor mij nog lang z'n beslag niet heeft gekregen.

Dan maar een actueel onderwerp:

Het "distelprobleem" in de bosakker.

De bosakker in de Buitenhof is bedoeld om in de toekomst als graanakker in een bosrijke omgeving te functioneren, met voeding voor vooral kleine zoogdieren en vogels en voor de mens als aangenaam klein landschapje uit 't verleden met graan en akkeronkruiden. Zo'n akker moet jaarlijks worden bewerkt en ingezaaid. Maar ook lastige (dominerende) onkruiden kiemen daar gemakkelijk in. Enkele distelsoorten, vooral akkerdistel, speerdistel en akkermelkdistel zijn de ergste.

©AOC Raad

◀◀ akkerdistel

Met andere distelsoorten, zoals knikkende distel is dit veel minder 't geval. Wollige distel en

kruisdistel zijn zelfs de trots van beheerders van bloemdijken in Zeeland. De kale jonker is welkom in vochtig schraalland (de Kievit).

De Spaanse ruiter ►► zou voor de Kievit zelfs leiden tot een opwaardering i.v.m. subsidies (blauwgrasland).

Maar hoe minderen we de akkerdistel op en bij de bosakker? De akkerdistel kiemt gemakkelijk op openliggende, "gestoorde" klei, dus ook in de bosakker.

Ze heeft horizontaal lopende wortelstokken op zo'n 10-15 cm diep, die overal uitlopen en dan per plant nog een penwortel van wel 50 cm.

Krijg dat maar eens weg!

Niet voor niets bestaan er provinciale distelverordeningen, die de distelbestrijding verplichten in de buurt van (30 m) cultuurgronden.

vervolg op blz. 9

Bestrijding is niet eenvoudig; een oud rijmpje getuigt hiervan:

- 1- distels breken is distels kweken,
- 2- distels trekken is distels stekken,
- 3- distels maaïen is distels zaaien,
- 4- maar distels laten staan, is distels kapot laten gaan.

Ad1: zelfs de kleinste stukjes wortel lopen weer uit.

Ad2: de penwortel kan moeilijk helemaal worden getrokken; de horizontale wortels al helemaal niet.

Ad3: veel maaïen kan de plant wel uitputten, maar je moet het ruim voor de bloei doen, anders zaait ze zich alsnog uit.

Ad4: de plant heeft een hekel aan rust; ze vermeerderd zich door verstoring.

Als je ze laat staan met concurrerende planten er om heen, mindert ze en dan krijgen ook andere belagers een kans. Schaduw is hierbij belangrijk. Ook drassigheid wil de plant niet, ze heeft open grond, zon, lucht nodig.

Andere belagers zijn:

- 1- enkele kevertjes; maar het effect hiervan is niet groot.
- 2- een schimmel, een roestzwam; de plant verbleekt en verbruint later.

Wat hebben we gedaan ?

door
Dries Willems

Binnenste buiten.....

Na veel ge-akker in het begin hebben we nu voor het tweede jaar de concurrent mosterd en ook bladrammenas ingezaaid en ondanks de duiven, die 't zaad graag eten, met goed resultaat.

Ook in 2014 wordt dit nog voortgezet.

De bosakker in vol geel ornaat.....

foto: Hans van Aartrijk

Ik wil beslist nog vermelden dat de akkerdistel in natuurgebieden ook een welkome plant is. Ze levert veel nectar, is een waardplant voor de distelvlinder, drachtplant voor honingbijen, hommels en zaadetende dieren (nootjes voor putters) en er komen zeer veel insecten op voor.

Voor burger en boer belangrijk (bestuiving); kortom, een sleutelrol in de ecologie.

Waar niet nodig, niet bestrijden dus.

Bronnen:

Ecologische flora van Nederland- Westra e.a.

Vademecum wilde planten- A. Koster

Het Zeeuws landschap- C. Jacobusse

Agenda:

21 sept: open huis/burendag

Nb. Datum bbq moet nog worden vastgesteld !

Behalve druk met de voorbereiding van de twee Algemene Leden Vergaderingen die in mei en juni zijn gehouden (zie voor verslag het volgende stukje), heeft het bestuur de *huisregels* vastgesteld voor gebruik van de Buitenplaats door derden. Groepen met een doelstelling, verwant aan die van de Vereniging, kunnen van de ontmoetingsruimte gebruik maken tegen een vergoeding van €50 per dagdeel en €25 voor ieder volgend dagdeel. De consumpties zijn €0,50 per kop. Ruud is contactpersoon. Schrijver dezes is op 30 mei naar De Beursvloer in het Provinciehuis in Utrecht geweest, waar de vereniging twee dagdelen ondersteuning van de Sesamacademie bij het maken van een marketingplan heeft kunnen 'ruilen' met twee dagdelen beschikbaar stellen van de ontmoetingsruimte. Ook heeft hij een architectenbureau bereid gevonden een ontwerp voor ons informatiebord bij de ingang van de BP te maken. In ruil daarvoor helpen wij hen bij de aanleg van een moestuin in Zorgboerderij Abrona in De Meern, notabene lange tijd onderkomen van de Vereniging (heette toen boerderij Nijvelt)! Het kan verkeren!

Ad heeft verslag gedaan van een *overleg met de gemeente Utrecht* over afvoer van snoeiafval door particulieren bij ons winterprogramma. Mits beperkt zal de gemeente dit ophalen of versnipperen. Wat betreft het snoeien van hoogstamfruitbomen, blijkt dit toch een vak apart te zijn. Boeren doen hier niets meer aan. Hovenier Bob Noz uit Driebergen doet het in ons gebied. We hebben de gemeente gewezen op verschillende percelen, die gesnoeid moeten worden. Als de gemeente dat niet wil betalen, komen ze echt in de knel. Voor het zomerprogramma van De Tol, Joostenlaan en Hamtoren hebben we een principe-accord met de gemeente. De onkostenvergoeding van de Buitenhof is nog onduidelijk. Hier gaan we achteraan.

Op 5 september komt op verzoek van de Utrechtse Vrijwilligers Centrale een grote *groep militairen* (50 man) naar de Vereniging om vrijwilligerswerk te doen. We gaan nog op zoek naar een geschikt project voor hen.